



KIRUNA KOMMUN

Antagen i kommunfullmäktige 2013-05-27, § 68

En vision med övergripande mål för Kiruna kommun

Inledning

Att ta fram en vision för framtidens Kiruna är ett sätt att skapa en gemensam bild av hur framtiden ska se ut.

Ett framgångsrikt visionsarbete kräver bred förankring och delaktighet från invånare och representanter för olika lokala intressen. Vi i den demokratiskt valda ledningen har sedan det yttersta ansvaret för att genomföra kommunens arbete med att nå en vision.

Det har varit viktigt att arbetet med visionen kombinerats med engagemang och kunskap så att resultatet av projektet verkligen kan överföras till strategier och genomförande.

Vi har tagit fram en vision på fem meningar som är vår tolkning av det som står i gruppernas redovisningar. För att visionen ska kunna införlivas i förvaltningarnas arbete har vi tagit fram övergripande mål. Vi har också beskrivit hur vi resonerat runt varje mål för att det ska bli tydligt.

Kristina Zakrisson
Kommunstyrelsens ordförande

Niklas Sirén
Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande

Ragnhild Nilsson
Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande



Vision för framtiden

I februari 2012 samlades ledamöter från fullmäktige och diskuterade hur visionsarbetet skulle läggas upp. Det utsågs nio arbetsgrupper som skulle fokusera på följande områden:

- Näringslivsutveckling/besöksnäring
- Kommersiell service
- Offentlig service/välfärd/trygghet
- Boende/bebyggelse/livsmiljö
- Hållbarhet/teknisk infrastruktur
- Kommunikationer
- Utbildning/forskning
- Kultur/fritid/idrott
- Jämställdhet/mångfald

Varje grupp uppmanades att lägga jämställdhets- och hållbarhetsperspektiv på sina respektive områden.

I visionsarbetet har vi haft målet att ge alla medborgare möjlighet att tycka till och få delaktighet. Grupperna var mycket aktiva i att nå kommuninvånarna under sitt visionsarbete med seminarier och konferenser.

Detta dokument är en sammanvägning av deras enorma arbete. Det är också en tolkning av vad kirunaborna tycker är viktigt och deras syn på hur framtiden ska se ut.

Vi har uttryckt det i en visionsformulering och tagit fram övergripande mål där vi samtidigt förklarar vår syn på framtiden. Det är vår förhoppning att vi är många som vill arbeta för denna vision:

“Vår övertygelse om människors lika värde är lika djup och värdefull som vår malm. Våra ambitioner är högre än våra fjäll. Våra näringar gör oss världsledande. De stora vidderna ger rymd åt ursprung och nytänkande. Vi är Kiruna.”

Visionen kan tolkas så här:

I Kiruna är människor viktiga. Vi är beroende av att människor vill leva, bo och arbeta här. Det finns företag som erbjuder spännande arbetsuppgifter inom bl a turism, rymd och gruvnäring. I Kiruna vill vi vara världsledande genom hög kvalitet. Vi vill att medborgare ska ha ett gott och tryggt liv. Det finns många kulturer som berikar oss - alla är lika mycket värda. Vi har plats för nytänkande och utveckling i så väl gamla som nya näringar. Tillsammans gör vi Kiruna till en bra kommun att leva och bo i.



Jämställdhet, hållbarhet och inflytande är nyckeln till vår framtid

Jämställdhet och hållbarhet är aspekter som ska tas in i allt arbete – i alla strategiska inriktningar. Ur jämställdhetsgruppens arbete kan man dra slutsatsen att en jämställd arbetsmarknad, utbildning på lika villkor och samhällsplanering är viktiga fokusområden. Jämställdhet är en viktig del i att få ett hållbart samhälle.

Kiruna ska utvecklas på ett sätt som samordnar ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Den sociala hållbarheten är viktig inte minst i stadsomvandlingen. Genom stadsomvandlingen uppstår också goda möjligheter för gammal befintlig infrastruktur att samordnas med nya innovativa lösningar. Utmaningen är att ta väl grundade och strategiska beslut om nya innovativa lösningar. Trafikinfrastrukturen är viktig att utforma för god tillgänglighet. Fjällvärlden är ekologiskt känslig, vilket kräver hänsyn. Hållbarhetsarbetet ska använda sig av modern teknik och ske utifrån Kirunas förutsättningar i ett arktiskt klimat.

Alla människors lika värde ska vara vägledande i allt bemötande och ett demokratiskt ledarskap ska genomsyra all verksamhet i kommunen. Människors möjlighet till delaktighet är viktig för att de ska kunna få inflytande. Visionsarbetet har varit ett sätt att ge människor denna delaktighet. Vår avsikt är att framgent nyttja de nätverk och arbetssätt som skapats i visionsarbetet.

Strategiska inriktningar och övergripande mål

Näringslivsutveckling och arbetsmarknad

MÅL

- I Kiruna har arbetsmarknaden en bredd som attraherar både kvinnor och män och förutsättningarna är bra för att driva företag.

Vår uppfattning är att en bredd och mångfald i företagandet är en styrka – både små och stora företag ska kunna utvecklas. Vi vill att företagare ska känna sig uppmärksammade, det skapar en god grund för utveckling av entreprenörskap och det skapar förebilder för unga att driva företag i framtiden. En jämställd arbetsmarknad ger förutsättning för att offentlig sektor och näringsliv kan rekrytera både män och kvinnor. En väl fungerande offentlig sektor är en förutsättning för näringslivet att utvecklas. Att kvinnor och män har lika villkor bidrar till en hållbar tillväxt i Kiruna och minskar beroendet av inpendling i framtiden. Stadsomvandlingen kan bidra till målet genom att företag, både de som redan finns på orten och nya, investerar i Kiruna.

För delar av näringslivet är tillgången till mark över stora arealer viktig. För att nå en hållbar utveckling är det viktigt att turism, rennäring, gruva och rymd kan samexistera.



KIRUNA KOMMUN

Arbetsgruppen har betonat att besöksnäringen i Kiruna är en viktig näring. Den har goda förutsättningar och Kiruna kan bli en än mer attraktiv destination och ett ännu mer välbesökt resmål i världsklass. Vi har idag starka reseanledningar som ishotellet, fjällanläggningar, naturupplevelser under alla årstider och den starkt ökande norrskensturismen. Den planerade utvecklingen av rymdturismen kan ytterligare utveckla Kiruna som ett internationellt resmål. Dessa är alla sammantaget en grund för att turismens betydelse för kommunen kommer att fortsätta växa och nå målet.

Rymdsektorn utgör ett högteknologiskt inslag i Kirunas näringsliv. Här finns internationella nätverk och utvecklingen av nya produkter vid Esrange ger förutsättning för att rymdsektorn kan öka sitt viktiga bidrag till kommunens utveckling.

Rennäringen har gamla rötter. Den bär en värdefull kultur framåt som är viktig del av Kiruna.

Gruvnäringen utgör basen i vårt näringsliv. De investeringar som gjorts och som väntar ger Kiruna en god förutsättning för fortsatt utveckling. Svensk gruvindustri ligger i främsta ledet när det gäller låga utsläpp och miljöhänsyn. Den har ett viktigt ansvar i att utveckla den hållbara kommunen.

Offentlig och kommersiell service

MÅL

- **En väl fungerande offentlig service tryggar invånarnas hälsa, sociala välfärd och ska finnas nära invånarna**

God offentlig service ska finnas i hela kommunen. Kommersiell och offentlig service ska samordnas över sektorsgränser i effektiva helhetslösningar inte minst för att skapa förutsättningar för utveckling på landsbygden.

Arbetsgruppen för kommersiell service betonade:

- Centrum skall vara en upplevelse
- Centrum skall vara kompakt
- Centrum skall innehålla en mix av kommersiell service, kultur och fritid, bostäder och annan samhällsservice
- Landsbygden skall leva

Offentlig såväl som kommersiell service tillsammans med handel ska finnas i en sammanhållen stad med ett levande centrum. Det ger god service med minskat bilberoende. Kombinationen av kommersiell och offentlig service i centrum bidrar också till ett hållbarare samhälle.

Arbetsgruppen för offentlig service betonar samverkan över sektorsgränserna för långsiktig hållbar utveckling och effektiv resursanvändning. Vår uppfattning är att en väl



KIRUNA KOMMUN

fungerande offentlig service inte bara tryggar invånarnas hälsa och sociala välfärd - det skapar även förutsättning för inflyttning och gör att människor vill bo kvar i kommunen.

I Kiruna ska välfärdssystemet göra att kommunmedborgarna känner sig trygga och nöjda.

Boende, bebyggelse och livsmiljö

MÅL

- **En god och trygg livsmiljö där god tillgång till ett varierat utbud av bostäder är en självklarhet.**

Framväxten av det nya Kiruna måste ta sin utgångspunkt i hur människorna vill bo och vilken livsmiljö de vill ha i sitt samhälle. Boendet och miljön kring boende måste utformas så att det tillfredsställer förväntningar och behov hos olika grupper av medborgare. Genom god planering ges förutsättningar för att inte segregation ska uppstå.

Bostäder måste byggas i en takt som tar höjd för en ökning av befolkningen. Bostadsområden och bebyggelse ska ha en säker energiförsörjning för uppvärmning som är hållbar. Energiförbrukningen ska minskas för att ge förutsättningar för rimliga boendekostnader i framtiden och minskad klimatpåverkan.

De nyckelord som arbetsgruppen tagit fram ger uttryck för vad Kirunaborna vill ha. De är:

- Närhet
- Natur/friluftsliv
- Estetik och kvalitet
- Levande och sammanhållet centrum
- Ett hållbart och modernt samhälle
- Arktiskt med unika förhållanden

Det är miljön utanför bostaden, livsrummet, som spelar en avgörande roll för att Kiruna ska vara attraktivt att bo och leva i. Vi anser att det är viktigt med många grönområden, parker och platser där man kan träffas och umgås.

Det är viktigt att skapa ett tillåtande samhälle där alla människor är välkomna och där det är tillåtet att gå utanför traditionella mönster.



Kommunikationer

MÅL

- Kiruna ska ha goda kommunikationer mot omvärlden och tidsenliga lösningar för att klara omställningar och framtida klimatkrav

Arbetsgruppen har varit tydlig med att vi ska skapa förutsättningar för framtida infrastruktur som gör att vi kan bygga ett hållbart samhälle. De har också betonat vikten av ett centrumnära resecentra, som via bil, buss, tåg och flyg förser det centrala Kiruna och byarna med ett hållbart resande. Vi delar den uppfattningen och att god tillgänglighet ska gälla för alla grupper i samhället.

Framtiden måste mötas med en kollektivtrafik som är miljövänlig, effektiv och tillgänglig för alla resenärsgupper. Inriktningen ska vara att minimera beroendet av den egna bilen.

Kiruna ska ha förutsättningar för att klara en omställning till fossilfria transporter. Det är viktigt att boende utanför centralorten också omfattas av miljövänliga och lättillgängliga kommunikationslösningar där en viktig demokratifråga är god IT-kommunikation i hela kommunen.

Kultur, fritid och idrott i hela kommunen

MÅL

- Kultur och idrott ska vara lättillgängligt och ge medborgare och besökare ett rikt liv

Människors tillgång till fritidsintressen och kulturliv ska göras enkelt genom centrumnära och bostadsnära lägen. Med centrumnära lägen ges även de som bor på landsbygden en god tillgänglighet till aktiviteter genom att det kan nås med kollektivtrafik.

Vi anser att bra kvalitet på kultur, fritid och idrott bidrar till kommunens attraktivitet. Genom bostadsnära och centrumnära anläggningar och lokaler får man god tillgänglighet, minskat bilberoende och det bidrar till hållbarhet i samhället. Satsningar på fritid och idrott ska ske på lika villkor för män och kvinnor oavsett ålder.

Gruppens arbete har betonat kulturens stora betydelse och att kulturen har en roll i ett levande centrum. Vi anser också att en bra blandning mellan kultur- och idrottsanläggningar, handel och annan service bidrar till detta men också till en levande kommun.

Ett levande centrum med kultur och idrott ska öka Kirunas attraktionskraft som turistmål. Det ska vara enkelt att ta sig mellan olika aktiviteter på ett miljövänligt sätt. Detta gäller även från byarna in till tätorten. Olika kollektivtrafiklösningar är ett sätt att nå detta mål.



Utbildning och forskning

MÅL

- Kiruna har god kvalitet i utbildningen från grundskola till högskola och forskningen fokuserar på starka sektorer som miljö, rymd, gruva och turism

Kiruna har goda naturliga förutsättningar för forskning och utveckling inom en rad områden tack vare sitt geografiska läge och de omfattande råvaru- och naturtillgångarna. Det handlar om rymd, klimat och mineralutvinning. Det finns redan en forskningsinfrastruktur i världsklass inom klimat, norrsken, atmosfär och rymd.

Det är viktigt att den starka samverkan mellan och inom utbildning och näringsliv fortsätter. Ett samlat utbildningsutbud och hög kvalitet stärker kommunens attraktionskraft som bostadsort och lockar studerande från Sverige och världen.

Ett stort utbud av väl utbildad arbetskraft som motsvarar arbetsmarknadens behov gör samhället mindre sårbart. Det kräver kurser och utbildningar på eftergymnasial nivå med bland annat universitetsutbildningar som svarar mot Kirunas efterfrågan, våra unika förutsättningar och arbetslivets behov.

Stadsomvandlingen ger Kiruna nya och unika möjligheter som ska nyttjas till att knyta till sig nationella och forskningsrelaterade verksamheter inom hållbarhet, arkitektur, konst, miljö, energi, infrastruktur och kommunikationer.

Visionen och övergripande mål i kommunens arbete

En lokal tillväxtstrategi tas fram som ett direkt uppdrag utifrån visionsarbetet. Jämställdhet ska finnas inarbetat i nämndernas, förvaltningarnas och de kommunala bolagens egna mål och verksamhetsplaner såväl som i personalpolitiken med hjälp av den strategiska styrmodellen. Strategin ska vara klar hösten 2013 och är ett levande dokument. Strategin ska ses som en analys av visionsarbetet med övergripande slutsatser om hur Kiruna kommun ska arbeta.